

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoEk/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315208302
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kostolanská
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4315208302.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Kostolanskej a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou: Advocate, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom obec C., o vymozenie pohľadávky vo výške 669 eur s príslušenstvom, trov konania a trov exekúcie, o námietkach povinného proti exekúcií, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 1Er/1064/2015-47 zo dňa 13. marca 2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 1Er/1064/2015-105 zo dňa 7. septembra 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e .**

Povinnému **n e p r i z n á v a** proti oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením v spojení s opravným uznesením Okresný súd Levice ako súd prvej inštancie (exekučný súd) vyhovel námietkam povinného proti exekúcii vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne s poukazom na ustanovenie § 49 ods. 1, § 50 ods. 1, § 243h ods. 1 prvá veta zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 39, § 53 ods. 1, 2, 3, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“, alebo „OZ“), § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. .z o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“).

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že dňa 14.01.2016 mu súdny exekútor predložil podanie povinného, ktoré posúdil ako námietky proti exekúcii a proti trovám exekúcie, keď zároveň súdny exekútor konštatoval, že námietky povinného boli podané včas, nakoľko povinný si upovedomenie o začatí exekúcie prevzal dňa 23.12.2015 a námietky podal na poštovú prepravu dňa 05.01.2016. Uviedol, že povinný v podaní zo dňa 05.01.2016, ktoré súdny exekútor posúdil ako námietky proti exekúcii a proti trovám exekúcie, uviedol, že nesúhlasí s ročným úrokom 32 % zo sumy 699 eur od 18.08.2012 do zaplataenia, ďalej s ročným úrokom z omeškania 8 % zo sumy 1.193,96 eura od 23.12.2012 do zaplataenia, úrok 9,82 eura je neprijateľný a z čoho plynie nie je uvedené. Povinný taktiež namietal poplatok 524,96 eura, zmluvnú pokutu 312 eur, ktorú považoval za nedôvodnú, trovy mediálneho konania vo výške 249,79 eura a trovy rozhodcovského konania vo výške 428,85 eura. Zároveň mal za to, že ide o klasický úver, ktorý je vnímaný ako spotrebiteľský a v tomto prípade sa povinný nemôže dostať do nevýhodnej situácie a platiť ako keby bol chápaný ako podnikateľský. Uvedené podľa povinného vylučovala smernica 93/13/EHS, podľa ktorej sa musí dodržať štandard ochrany spotrebiteľa. Súčasne žiadal posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky a preskúmať správnosť rozhodcovského rozsudku a tiež žiadal exekučné konanie zastaviť.

3. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní námietok povinného proti exekúcii, vyjadrenia oprávneného, obsahu súdneho spisu zistil, že oprávnený s návrhom na vykonanie exekúcie predložil ako exekučný titul rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761, vedený pod sp. zn. SR 09232/14 zo dňa 14.11.2014. K návrhu oprávnený ďalej predložil kópiu Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 03.08.2012 (ďalej len „zmluva o úvere“), všeobecné podmienky poskytnutia úveru a Rozhodcovskú zmluvu zo dňa 03.08.2012 (ďalej len „rozhodcovská zmluva“). Zdôraznil, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označil za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011). Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súdy v exekučnom konaní nepreskúmavajú vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. Vyššie uvedené závery vyplývajú z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012, sp. zn.: 6Cdo 105/2011, pozri aj 3Cdo 122/2011, 3Cdo 146/2011). Následne dospel k záveru, že v súvislosti s podanými námietkami proti exekúcii preskúmal, či boli splnené všetky zákonné podmienky pre vydanie poverenia pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie a z predložených dokladov zistil, že oprávnený poskytol povinnému úver na základe zmluvy o úvere. Oprávneným predložená zmluva založila záväzkovo - právny vzťah medzi oprávneným, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a povinným, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Predloženú zmluvu o úvere, ktorá založila záväzkový právny vzťah medzi oprávneným a povinnou (poznámka odvolacieho súdu, správne malo byť povinným), považoval jednoznačne za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V danej veci bolo nepochybné, že povinný je a aj v čase uzatvorenia zmluvy bol spotrebiteľom, pretože nebolo preukázané, že by pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. podnikateľskej činnosti. Zároveň v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v bode 19. citoval znenie rozhodcovskej zmluvy, keď následne v bode 20. uviedol, že rozhodcovská zmluva, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa, t. j. oprávneného. Mal za to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádzal v znevýhodnenom postavení, pokiaľ išlo o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho viedla k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. Keďže rozhodcovská zmluva nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná (išlo o zmluvu formulárového typu určenú pre veľké množstvo spotrebiteľov, ktorej obsah bol daný vopred), a fakticky nútila spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, bola neprijateľná. Spotrebiteľ nemal skutočnú možnosť ovplyvniť samotnú existenciu a znenie rozhodcovskej zmluvy, pretože alternatíva riešenia sporov pred konkrétnym rozhodcovským súdom mu bola de facto vnútená. Zároveň sa dalo dôvodne predpokladať, že v prípade vzniku sporu medzi zmluvnými stranami, si oprávnený zvolí riešenie sporu pred rozhodcovským súdom, ktorý si sám určil, čo je v podstate súdu známe aj z jeho úradnej činnosti v obdobných prípadoch. Preto konštatoval, že rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Ak bola rozhodcovská zmluva neplatná, rozhodcovský rozsudok nebol materiálne vykonateľným exekučným titulom. Vzhľadom na to, že rozhodcovská zmluva bola v

zmysle vyššie uvedeného neplatná, exekučný titul vydaný na základe takejto neplatnej rozhodcovskej doložky považoval súd prvej inštancie za materiálne nevykonateľný, čo predstavovalo neodstrániteľnú prekážku brániacu vykonaniu exekúcie, z dôvodu čoho vyhovel námietkam povinného.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, navrhujúc zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenia vecí súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V podanom odvolaní poukazoval na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. V rámci odôvodnenia odvolania uviedol, že je nepochybné, že rozhodcovská zmluva, dohodnutá medzi oprávneným a povinným bola tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňovala každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Už len z tohto pohľadu rozhodcovská zmluva nevyžadovala od povinného, aby spory s oprávneným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. S poukazom na čl. II bod 1. rozhodcovskej zmluvy, z ktorého vyplývalo, že zmluvné strany sa dohodli riešiť všetky spory vzniknuté z predmetných zmlúv úvere buď pred Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. (ďalej len „rozhodcovský súd“) alebo pred príslušným všeobecným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde, konštatoval, že z uvedeného jasne vyplývalo, že nebola daná výlučnosť rozhodcovského súdu, a povinný sa mal možnosť v prípade nespokojnosti obrátiť na všeobecný súd. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 14C/214/2014 zo dňa 24.09.2015, ktorý sa zaoberal obdobnou otázkou, tiež na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016, rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. sp. zn. 12Cb/114/2014, rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Er/1464/2015, rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 6C/176/2014. Odmietal akékoľvek argumenty, ktoré mali evokovať stav, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, nakoľko rozhodcovská zmluva nebola uzatváraná vždy. V prípade predmetnej zmluvy sa teda jednalo o individuálne dojednanú podmienku, v prípade ktorej nemohlo ísť o podmienku neprijateľnú v zmysle naznačovanom povinným. Navyše z dôvodu existencie samostatného dokumentu mal dlžník/klient (v tomto prípade povinný) na výber, či sa rozhodcovského konania zúčastní, alebo nie. Platnosť právneho úkonu navyše bolo treba hodnotiť v čase jeho uzavretia a bez hypotetického zvažovania okolností, ktoré mohli, ale nemuseli, nastať po jeho uzavretí. Dôležité teda bolo to, či zmluva v čase jej uzavretia sama osebe umožnila alebo neumožnila spotrebiteľovi uskutočniť voľbu medzi súdom alebo alternatívnym riešením sporu. Nebolo vôbec dôležité, čo sa môže stať v budúcnosti. Oprávnený bol presvedčený, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne, v zmysle platných právnych predpisov (v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy) a nemožno mať teda žiadne pochybnosti o jej legitímnosti. Uviedol, že prípustnosť rozhodcovského konania vyplývala aj z právnej úpravy, týkajúcej sa spotrebiteľských úverov. Možnosť mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (avšak oprávnený popieral, že by sa v danom prípade jednalo o spotrebiteľa a o spotrebiteľský úver v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch) vyplývala jednoznačne z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. r) pôvodného Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov), ako aj aktuálne účinného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. v) Zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (zákon č. 129/2010 Z.z. v znení zákona č. 394/2011 Z.z.), ktoré jednoznačne umožňovali mimosúdne riešenie sporov zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Rovnaký záver vyplýval aj zo znenia aktuálne účinnej smernice č. 2005/48/ES o spotrebiteľskom úvere (čl. 24 ods. 1), ktorá zaväzuje členské štáty zabezpečiť primeraný a účinný postup na urovanie spotrebiteľských sporov, ktoré sa dotýkajú zmluvy o úvere. V súvislosti s prípustnosťou rozhodcovskej doložky poukázal na rozsudok Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 2. marca 2011, sp. zn. 12 Cmo 13/2010. Rozhodcovská zmluva ako dokument na samostatnom liste papiera môže, ale rovnako nemusí byť uzavretá spolu so zmluvou o úvere. Následne preto, v prípade, že žiadateľ o úver uzavrie rozhodcovskú zmluvu, pri vzniku sporu zo zmluvy o úvere má každá strana možnosť voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním (nakoľko sa jedná o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu). V prípade, že rozhodcovskú zmluvu žiadateľ neuzavrie, eventuálny spor zo zmluvy o úvere sa bude riešiť súdnou cestou. Bolo navyše logické, že pokiaľ by zo strany dlžníka došlo po uzavretí zmluvy k jej porušeniu, t.j. k jeho protiprávnemu konaniu, bude to práve veriteľ, ktorý bude nútený obrátiť sa so žiadosťou o právnu ochranu na príslušný orgán, a to buď na základe voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním, alebo priamo na súd (pretože vo vzťahu k nemu nebude uzavretá rozhodcovská zmluva) alebo priamo na rozhodcovský orgán (pretože vo vzťahu k nemu bude rozhodcovská zmluva výhradná). Následky tohto procesného kroku už upravuje príslušné procesné právo, a nie rozhodcovská zmluva. Ako z vyššie uvedeného vyplývalo, v prípade rozhodcovskej zmluvy sa teda jednalo o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Medzi oprávneným a povinným bola v predmetnom prípade uzatvorená rozhodcovská zmluva, a to na samostatnom liste papiera, oddelene od

samotnej Zmluvy o úvere. Záverom oprávnený poukázal na skutočnosť, že povinný svojím podpisom zo dňa 03.08.2012 vyhlásil, že s uzatvorením rozhodcovskej zmluvy súhlasí, zároveň vyhlásil, že bol pred uzatvorením zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy. Povinný svojím podpisom ako vážnym, zrozumiteľným a určitým prejavom vôle súhlasil s jej uzatvorením.

5. Povinný k odvolaniu oprávneného nedoručil žiadne vyjadrenie.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), ako aj zisteným skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec (odvolanie oprávneného) bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené. Preto napadnuté uznesenie v spojení s opravným uznesením ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Odvolateľ ako odvolací dôvod uviedol nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, preto sa odvolací súd v ďalšom zameril na posúdenie danosti tohto odvolacieho dôvodu. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav.

8. Nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP potom rozumieme omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom k mylenej aplikácii právnych predpisov dochádza vtedy, ak súd použil iný (nenáležitý) právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval.

9. Z obsahu spisu vyplynulo, že exekučné konanie sa v danej veci začalo spísaním návrhu na vykonanie exekúcie vo forme zápisnice spísanej súdny exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým dňa 05.03.2015, ktorým sa oprávnený domáhal vykonania exekúcie voči povinnému na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 14.11.2014, sp. zn.: SR 09232/14, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.12.2014 a vykonateľnosť dňa 05.01.2015. Následne súdny exekútor dňa 05.05.2015 doručil exekučnému súdu žiadosť o vydanie poverenia, ktorej prílohu tvoril vyššie citovaný návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, rozhodcovský rozsudok, plnomocenstvo na zastupovanie oprávneného, zmluva o úvere, všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“), rozhodcovská zmluva. Súd prvej inštancie ako exekučný súd následne súdному exekútorovi vydal dňa 09.07.2015 poverenie na vykonanie exekúcie proti povinnému, ktorý následne povinnému doručil upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré povinný prevzal dňa 23.12.2015. Dňa 14.01.2016 súdny exekútor súdu predložil podanie povinného, ktoré posúdil ako námietky proti exekúcii a proti trovám exekúcie, keď zároveň súdny exekútor konštatoval, že námietky povinného boli podané včas, nakoľko povinný si upovedomenie o začatí exekúcie prevzal dňa 23.12.2015 a námietky podal na poštovú prepravu dňa 05.01.2016. Následne súd prvej inštancie odvolaním napadnutým uznesením rozhodol tak, že námietkam povinného voči exekúcií vyhovel.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie správne odôvodnil, preto odvolací súd sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto sa v odôvodnení rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP.

11. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd uvádza, že v danom prípade je zřejmé, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je dôsledkom námietok vznesených zo strany povinného, ktoré možno považovať za relevantné. Námietky sú procesnou obranou povinného proti neprípustnej exekúcii, ktorých účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od vykonania exekúcie z dôvodov taxatívne ustanovených v zákone. Predmetom námietok môžu byť skutočnosti procesného i hmotného práva. Ich spoločným znakom je, že tieto skutočnosti nastali až po vzniku exekučného titulu. Ak by jestvovali pred vznikom exekučného titulu, zásadne ich nemožno uplatniť, pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom na exekúciu. Procesné skutočnosti sú okolnosti, ktorých základ spočíva v nedostatku procesných podmienok. Neodstrániteľný nedostatok v procesných podmienkach exekučného konania môže viesť k úspešnému podaniu námietok a k zastaveniu exekúcie pre neprípustnosť. Hmotnoprávne skutočnosti možno rozdeliť na skutočnosti, ktoré:

a) spôsobili zánik vymáhaného nároku podľa hmotnoprávných noriem, b) bránia vymáhateľnosti nároku, c) inak spôsobujú neprípustnosť exekúcie, d) znamenajú námietku, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule.

12. Následne k námietkam oprávneného uvedeným v odvolaní odvolací súd dodáva, že spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny.

13. V danej právnej veci ide teda o spotrebiteľský vzťah, pretože účastníci bez pochyb vystupujú v postavení spotrebiteľa a dodávateľa, a to s poukazom na znenie zmluvy o úvere zo dňa 03.08.2012, ktorá je zároveň podkladom pre následne uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy medzi stranami, ku ktorej uzatvoreniu došlo tiež dňa 03.08.2012. Súd je oprávnený aj bez návrhu v exekučnom konaní skúmať nekalú povahu sankcie obsiahnutú v zmluve o úvere a uplatnenú v rozhodnutí rozhodcovského súdu, ale aj preskúmať rozpor rozhodcovskej zmluvy s vnútroštátnymi predpismi v oblasti verejného poriadku, ako aj musí preskúmať aj bez návrhu nekalú povahu tejto doložky v súvislosti s článkom 6 Smernice rady 93/13/EHS. Článok 6 ods. 1 tejto smernice má kogentnú povahu. Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území a smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

14. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom, je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná, čo platí aj pre daný prípad. Okrem iného odvolací súd uvádza aj to, že týmto postupom bolo spotrebiteľovi odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská zmluva mu bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ho podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom.

15. Dojednania ohľadom rozhodcovskej zmluvy vyznievajú jednoznačne v neprospech spotrebiteľa (povinného), keďže toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy spotrebiteľ nijakým spôsobom ovplyvniť nemohol. Teda iba v prípade, že by bola rozhodcovská zmluva so spotrebiteľom pri uzatváraní zmluvy individuálne dojednaná, t. j. iba v prípade, ak by spotrebiteľ mal danú možnosť význam tohto dojednania v celom rozsahu pochopiť a teda i ovplyvniť, bolo by možné konštatovať, že rozhodcovská zmluva je dojednaná platne. Odvolací súd preto v tejto súvislosti zdôrazňuje mimoriadnu dôležitosť rozhodcovskej zmluvy, keďže následne v prípade spornosti nároku, napríklad neplnenia spotrebiteľom na základe uzatvorenej zmluvy, dochádza prakticky automaticky k podávaniu návrhov zo strany dodávateľov na rozhodcovský súd, ako tomu bolo i v tomto prípade. Uvedené vyplýva aj priamo z rozhodcovskej zmluvy.

16. Táto rozhodcovská zmluva (č. I. 8) síce formálne pripúšťa rozhodovanie sporu pred všeobecným súdom, avšak ak jedna zo strán podá žalobu na rozhodcovský súd (žalobca) druhá strana (žalovaný) sa už nemôže domáhať svojich práv na všeobecnom súde, pretože to priamo rozhodcovská zmluva vylučuje. Odvolací súd preto bol tiež toho názoru, že táto rozhodcovská doložka odníma spotrebiteľovi (povinnému) domáhať sa svojho práva zo zmluvy na všeobecnom súde.

17. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd, zaoberajúc sa odvolacími námietkami, bol tiež toho názoru, že rozhodcovskú zmluvu bolo potrebné posúdiť ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, ktorá spôsobuje jej neplatnosť. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že

rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať. Z uvedených podstatných dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní, považoval za neopodstatnené.

18. Súd prvej inštancie ako exekučný súd správne vyhodnotil námietky oprávneného ako dôvodné, pretože exekučný titul, na základe ktorého malo dôjsť k nútenému výkonu, resp. k uskutočneniu exekúcie vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú zmluvu) ani nemal byť vydaný, nakoľko rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania.

19. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

20. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že inak úspešnému povinnému nepriznal voči oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne nevznikli a ani si žiadne neuplatnil, keďže v odvolacom konaní bol pasívny.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovoľateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovoľateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).